

Ministerstvo životního prostředí
odbor fondů EU

Č.j.: MZP/2023/330/2321

Zápis z 20. zasedání Monitorovacího výboru Operačního programu Životní prostředí 2014–2020, konaného v Martinickém paláci, Hradčanské náměstí 67/8, Praha 1; 7. 12. 2023 od 10:00 do 12:30.

Přítomní dle prezenční listiny

Oficiální program zasedání:

1. Úvodní slovo
  - Ing. Jan Kříž, předseda Monitorovacího výboru
  - zástupce Evropské komise
2. Změna Statutu a Jednacího řádu Monitorovacího výboru Operačního programu Životní prostředí 2014-2020
3. Změna Programového dokumentu Operačního programu Životní prostředí 2014–2020
4. Změna Pravidel pro žadatele a příjemce
5. Projednávání Ročního vyhodnocení Strategického realizačního plánu na rok 2023
6. Informování o proběhlých aktivitách v oblasti komunikace v roce 2023 a Ročním komunikačním plánu OPŽP 2021-2027 na rok 2024
7. Různé
8. Závěr

Ad 1. Úvodní slovo

Jednání zahájil *předseda* Monitorovacího výboru Operačního programu Životní prostředí (dále také OP ŽP) 2014–2020 (dále také MV) *Jan Kříž*, vrchní ředitel sekce ekonomiky životního prostředí (dále jen předseda), který přivítal přítomné členy MV a zástupce Evropské komise (dále jen EK). Předseda potvrdil, že MV je usnášeníschopný – ze 40 členů bylo v době zahájení jednání 27 členů přítomno. V průběhu jednání se dále stav měnil s příchodem a odchodem členů MV. Usnášeníschopnost byla zachována po celou dobu jednání, kdy probíhalo schvalování materiálů. V souladu s Jednacím řádem předseda navrhl schvalování materiálů MV konsenzem, v případě neshody hlasováním. Členové MV s návrhem souhlasili. Předseda seznámil přítomné s náplní celého jednání.

Monitorovací výbor OP ŽP 2014–2020 schválil program 20. zasedání.

Kateřina Kapounová (Evropská komise, dále jen EK) ve svém úvodním slově poděkovala za pozvání na MV. Dodala, že si uvědomuje, že s ohledem na konec programového období se jedná zejména o bilanční setkání. Věří, že program bude úspěšně dočerpán.

Poznamenala také, že programové období bylo ovlivněno několika aspekty, zejména pandemií Covid-19.

Ad 2. Změna Statutu a Jednacího řádu Monitorovacího výboru Operačního programu Životní prostředí 2014-2020

Jiří Petřivalský (Ministerstvo životního prostředí, dále jen MŽP) představil změny provedené v návaznosti na vydání Metodického stanoviska ministra pro místní rozvoj č. 2 k Metodickému pokynu pro přípravu řídicí dokumentace programů v programovém období 2014–2020, který je přílohou č. 8 Metodiky řízení programů. Na základě tohoto stanoviska byla upravena frekvence konání MV programů po roce 2023. Dále byla v Jednacím řádu doplněna možnost vést zasedání MV formou videokonference.

Monitorovací výbor OP ŽP 2014–2020 schválil Jednací řád Monitorovacího výboru OP ŽP 2014–2020 a vzal na vědomí aktualizaci Statutu Monitorovacího výboru OP ŽP 2014–2020.

Ad 3. Změna Programového dokumentu Operačního programu Životní prostředí 2014-2020

Petr Kolečka (MŽP) informoval MV o dvou nepodstatných změnách v Programovém dokumentu OP ŽP 2014–2020. V rámci první změny se jednalo o odstranění velkého projektu „Dostavba kanalizace v Brně II“ z důvodu pokročilé fáze implementace programu a stavu administrace projektu. Žadatel přijal doporučení Řídicího orgánu a podal dílčí části projektu do individuálních výzev v rámci OPŽP 2021–2027 a OPŽP 2014–2020. Druhá změna se týkala realokace finančních prostředků v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj (dále jen EFRR) z prioritní osy (dále jen PO) 4 do PO 7 ve výši 22,4 mil. EUR (cca 550 mil. Kč). Uvedenou revizí by mělo dojít k nastavení optimálních alokací k dočerpání programu.

Monitorovací výbor OP ŽP 2014–2020 schválil aktualizaci Programového dokumentu pro OP ŽP 2014–2020.

Ad 4. Změna Pravidel pro žadatele a příjemce

Petr Kolečka (MŽP) následně představil i změny týkající se Pravidel pro žadatele a příjemce. První byla již výše zmíněná realokace v rámci EFRR z PO 4 do PO 7, která se promítla do tabulky „Alokace finančních prostředků“. Druhá změna se týkala poznámky pod čarou v rámci kritérií přijatelnosti, a to konkrétně u aktivity 4.3.5 „Realizace přírodně blízkých opatření a zavádění půdoochranných technologií, cílených na zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní ochranu a adaptaci na změnu klimatu“ byla u opatření „Zavádění půdoochranných technologií“ upravena výjimka.

Monitorovací výbor OP ŽP 2014–2020 schválil aktualizaci Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OP ŽP 2014–2020.

Ad 5. Projednávání Ročního vyhodnocení Strategického realizačního plánu na rok 2023

Jaroslav Michna (MŽP) v souhrnné prezentaci představil Roční vyhodnocení Strategického realizačního plánu na rok 2023, který byl zpracován k datu 30. 9. 2023. Dále informoval o aktuálním stavu programu a strategii jeho dočerpání, přičemž připomněl vývoj závazkování programu v předchozích letech. Závěrem zmínil přínosy programu.

Martin Kubica (Státní fond životního prostředí, dále jen SFŽP) doplnil, že finanční prostředky musí být příjemci dodavatelům proplaceny nejpozději do 31. 12. 2023, jinak by nebyla zachována časová způsobilost výdajů. V důsledku proplácení finančních prostředků příjemci zejména ke konci roku a s přihlédnutím k datu 31. 12. 2023 se předpokládá, že program bude, i díky nařízení SAFE-CARE, na konci období plně dočerpán.

Kateřina Matoušková (Ministerstvo financí) požádala o doplnění informace, zda když je v rámci PO 7 naplánováno zvýšení alokace v EFRR, zda se v návaznosti na tuto skutečnost bude upravovat i výzva. Dále se dotázala, zda se bude navyšovat i alokace výzvy PO 7 ve FS.

Lucie Holíková (MŽP) reagovala, že alokace obou výzev PO 7, které končí v průběhu prosince, budou navýšeny. Doplnila, že Řídicí orgán je připraven případně výzvy ještě v roce 2024 upravit, a to v návaznosti na dočerpání programu.

Jaroslav Michna (MŽP) konstatoval, že z hlediska pravidla N+3, v rámci FS, není potřebný převod do PO 7. Pravidlo je možné splnit již nyní, a to v PO 1 až 6, realokace se tedy nepředpokládá.

Monitorovací výbor OP ŽP 2014–2020 vzal na vědomí Roční vyhodnocení Strategického realizačního plánu na rok 2023.

Ad 6. Informování o proběhlých aktivitách v oblasti komunikace v roce 2023 a Ročním komunikačním plánu OPŽP 2021–2027 na rok 2024

Eva Richtrová (MŽP) ve své souhrnné prezentaci představila aktivity publicity a propagace OPŽP v roce 2023, které byly prováděny dle Ročního komunikačního plánu a v souladu se Společnou komunikační strategií MMR-NOK. Hlavní cílovou skupinou byli potenciální žadatelé a příjemci dotace. Hlavní informační aktivitou byla propagace dotačních příležitostí OPŽP 2021–2027 v médiích a komunikace úspěšných projektů v časopise Priorita, na webu OPŽP a průvodci Půjdem tudy. Komunikace probíhala i na sociálních sítích a na kanálu SFŽP ČR. Dále byly uspořádány tiskové konference a vydávány různé tiskové zprávy, inzerce a články. V září 2023 byla spuštěna kampaň Kotlíkové dotace, která měla za úkol informovat nízkopříjmové domácnosti o další možnosti, jak získat dotaci na výměnu starého kotle, a tím podpořit čerpání v krajích. Dále se zástupci OPŽP 2014–2020 zúčastnili všech důležitých veletrhů, které byly spojeny s životním prostředím. Taktéž byl MV informován o proběhlých seminářích, webinářích a exkurzích. Následovalo představení různých videí a podcastů, která byla vytvořena ve spolupráci s MMR–NOK. Pro širokou veřejnost byla

uspořádána fotovýstava, dny Země či dny otevřených dveří v různých relevantních institucích.

Eva Richtrová (MŽP) následně představila MV také Roční Komunikační plán OPŽP pro rok 2024. Konstatovala, že bude pokračováno ve stávajících osvědčených nástrojích komunikace pro potenciální žadatele a příjemce dotace, jako jsou internetové stránky programu www.opzp.cz, měsíčník *Priorita*, semináře/webináře a účast na veletrzích. Budou zachovány stávající propagace pro veřejnost, jako jsou například fotovýstavy, akce pro veřejnost či mediální kampaně. Hlavní informační aktivitou OPŽP pro rok 2024 bude propagace dotačních příležitostí 2021–2027, vč. kotlíkových dotací pro nízkopříjmové skupiny obyvatelstva, a prezentace přínosů úspěšných projektů v časopise *Priorita*, na webu OPŽP a průvodci *Půjdem tudy*, v rámci odborných konferencí a akcí pro širokou veřejnost. Předpokládané celkové náklady na realizaci aktivit Ročního komunikačního plánu jsou 13,5 mil. Kč.

Kateřina Kapounová (EK) požádala o doplnění informací o tom, jak je řešena komunikace u zastřešujících projektů. Konstatovala, že většina konečných příjemců, nemusí vědět, odkud dotace pochází.

Eva Richtrová (MŽP) reagovala, že všechny povinnosti jsou uvedeny v Pravidlech pro žadatele a příjemce. U zastřešujících projektů kotlíkových dotací je tato informační povinnost přenesena na krajské úřady, přičemž u fyzických osob tato povinnost není. U ostatních zastřešujících projektů mají obce povinnost plakátu.

Monitorovací výbor OP ŽP 2014–2020 vzal na vědomí Roční komunikační plán OP ŽP pro rok 2024.

Ad 7. Různé

Předseda navrhl zahájit diskusi o nastávajícím programovém období 2028+. Společně s *Jaroslavem Michnou (MŽP)* seznámili přítomné s diskusemi, které se týkají nastavení kohezní politiky, inspirací Národním plánem obnovy (dále jen NPO). Je potřebné hledat alternativní přístupy pro administrativní zjednodušení, např. prostřednictvím zjednodušených metod vykazování. V rámci OPŽP 2028+ jsou nastíněny obrovské ambice, je zde ale obava, že poskytnuté finanční prostředky budou nedostačující.

Kateřina Kapounová (EK) reagovala, že zjednodušené metody vykazování jsou jednodušší pro EK a řídicí orgány, nikoliv ale pro příjemce a vyzvala k reakci z pohledu příjemců.

Dan Jiránek (Svaz měst a obcí České republiky, dále jen SMO ČR) upozornil, že se příjemci mohou potýkat s problémy v rámci plánování potřebných finančních prostředků. Jedná se o rozdíly cen způsobené vysokou inflací. Pokud se vyvíjí trh, zjednodušené vykazování pro ně může představovat markantní problém.

Jiří Krist (Národní síť místních akčních skupin, dále jen NS MAS) zdůraznil, že závěrečné evaluace programů se provádějí s ohledem na stav příprav nových programů pozdě. Zmínil, že dle jeho názoru z pohledu přípravy projektů nefungují obce s rozšířenou posobností,

jelikož pro oblast životního prostředí nemají profesionální aparát. I když se obce momentálně potýkají s velkým obnosem dotací, podávají malý počet projektů. Dle jeho názoru v rámci územní samosprávy chybí úroveň, na které by mohly být koordinovány sdružené projekty. Je potřebné propojit společné aktivity obcí, ve kterých by byly zapojovány jak firmy, tak i občané. Navrhl legislativní zakotvení sdružování obcí tak, aby byla zvýšená ochota spolupracovat – například zřízením finančního ohodnocení poskytnutého za spojení obcí.

Předseda reagoval, že obce jsou iniciativní, v rámci programového období podaly velké množství projektů, přičemž část projektů byla na základě obrovské poptávky a vyčerpané alokace předána např. do NPO. Konstatoval, že např. v programovém období 2021–2027 podané projekty v řadě podporovaných oblastí po roce implementace výrazně překračují stanovené finanční alokace. Podpořil názor Jiřího Krista (NS MAS) na podporu sdružování obcí např. prostřednictvím hodnotících kritérií.

Jaroslav Michna (MŽP) upozornil na složitost situace v období 2028+, která nastane v důsledku přidělení nižších finančních prostředků ze strany EK, než bylo zvykem dosud. Bude nezbytné prioritně podporovat projekty přispívající k plnění evropské legislativy, dále bude potřebné v některých případech snížit míry podpory.

Dan Jiránek (SMO ČR) reagoval, že například obce s rozšířenou působností mají příspěvek na výkon státní správy, ale nemají příspěvky na řešení odpadů na svém území. Uvedl, že pro podávání projektů sdružených obcí je nezbytná změna jejich financování. Následně informoval o proběhlé konferenci týkající se zásobování vodou.

Petr Kubala (Svaz vodního hospodářství) informoval o problémech s nedostatkem pitné vody ve vodních zdrojích, přičemž prognózy jsou velmi špatné. V rámci debaty o sdružování obcí zmínil, že dle jeho názoru se jedná o dobrou myšlenku, ale obtížně realizovatelnou v důsledku rozlišností zájmů obcí.

Předseda reagoval, že je při přípravě nového programového období třeba dotace nastavovat v souladu se strategiemi a koncepčními plány. Dotace nebudou na uskutečnění veškerých aktivit spojených s vodou dostatečné.

Ad 8. Závěr

Předseda shrnul hlavní body jednání, poděkoval EK za přístup k OP ŽP, poděkoval členům MV za aktivní účast na zasedání a ukončil jednání.

Zapsala: Ing. Petra Bednářová, odd. monitoringu a evaluací fondů EU, odbor fondů EU

Ověřil: Mgr. Jiří Petřivalský, vedoucí odd. monitoringu a evaluací fondů EU

Ověřil: Ing. Jaroslav Michna, ředitel odboru fondů EU

Schwálil: Ing. Jan Kříž, vrchní ředitel sekce ekonomiky životního prostředí